

From: jenny.dahlstroem@vattenfall.com <jenny.dahlstroem@vattenfall.com>
To: diariet@ei.se <diariet@ei.se>
CC: Jonatan Karlsson <jonatan.karlsson@ei.se>
Subject: Angående komplettering dnr 2022-101717
Date: 15.05.2023 11:57:20 (+0000)
Attachments: 2022-101717 Tuna-Stackbo_Ängsberg.pdf (4 pages), Bilaga 1.
Detaljkartor_med_våtmark.pdf (7 pages)

Hej,

Bifogat finner ni komplettering i ärende med diarienummer 2022-101717.

Med vänlig hälsning

Jenny Dahlström
Tillståndsspecialist

Tillstånd & Rättigheter
Vattenfall Eldistribution AB

Adress: RU 2560, 169 92 Stockholm
Besöksadress: Österlånggatan 60, 461 34 Trollhättan

M +46 76-527 88 97

jenny.dahlstroem@vattenfall.com
www.vattenfalleldistribution.se

Please consider the environment before printing this e-mail

Confidentiality: C2 - Internal

2023-05-15

2022-101717-0013

15 maj 2023

Energimarknadsinspektionen
diariet@ei.se

Sökandens referens: Jenny Dahlström

Telefon: +46 76-527 88 97

E-post: jenny.dahlstroem@vattenfall.com

Ang. dnr. 2022-101717**Komplettering avseende ansökan om nätkoncession för linje för två 132 kV kraftledning mellan Stackbo och Tuna samt en 132 kV kraftledning mellan Ängsberg till Tuna i Gävle och Sandvikens kommun, Gävleborgs län.**

Vattenfall Eldistribution bemöter Energimarknadsinspektionens kompletterande frågor nedan.

Val av stolpar i våtmarker*Ni har uppgett att stolpar av olika typer och material kan bli aktuella.*

- Vilken påverkan på naturmiljön får respektive stolptyp (med eventuellt tillhörande fundament m.m.) och stolpmaterial som ni kan komma att placera i eller vid våtmarker/vattendrag? Om impregnerade trästolpar placeras i blöta miljöer finns risk att impregneringsmedel sprids i marken. Om ni avser använda impregnerade trästolpar/material i dessa miljöer behöver ni beskriva om det finns alternativ som är miljömässigt bättre, och motivera varför ni ändå planerar använda impregnerade stolpar.*

I bilaga 1 redogörs för befintliga våtmarker och hur många stolpar som berör aktuella områden. I alla områden bortsett från vattenskyddsområdet Gävle-Valboåsen, planeras byggnation med trästolpar. Trästolpar behöver impregneras för att förstärkas mot rötskador. Vattenfall Eldistribution använder inte längre trästolpar impregnerade med kreosot utan den typ av impregnering som används är ett kopparmedel tillsammans med en blandning av vegetabiliska- och mineraloljor. Impregneringen innebär åtta gånger lägre urlakning av koppar jämfört med en vanlig kopparsaltimpregnerad stolpe. De tester som gjorts visar att mängden koppar i urlakat vatten inte överstiger gränsvärdet för kranvatten¹. Impregneringsmedlet är godkänt av Kemikalieinspektionen. Någon särskild miljöhänsyn anses inte behöva beaktas.

I vattenskyddsområde Gävle-Valboåsen planeras byggnation med kompositstolpar.

Markföroreningar

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att miljötekniska markundersökningar tidigare genomförts vid Gävle flygplats och att undersökningarna då visat att SGI:s riktvärden för grundvatten överskridits vid två punkter, varav den ena i södra delen av flygplatsen ca 300 m från platsen där ledningen planeras uppföras (miljökonsekvensbeskrivningen s. 98).

¹<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1155541/FULLTEXT01.pdf> , sid 16. Hämtat 2023-05-11

På sidan 99 skriver ni att ni ska ta prover de aktuella platserna och genomföra åtgärder om det visar på höga halter i jord.

- Vi vill att ni svarar på om provtagning även kommer att ske av grundvattnet vid de aktuella platserna. Ei anser att det kan finnas en risk för att om föroreningar finns, så kan de sprida sig till närliggande Spikåsbäcken. Vi vill att ni för ett resonemang kring detta.

Vattenfall Eldistribution planerar inte att ta grundvattenprover. Om grundläggning av stolpar skulle beröra grundvattnet vidtas skyddsåtgärder som om eventuella föroreningar skulle finnas, för att förhindra en spridning av eventuellt förorenat grundvatten till Spikåsbäcken. Den eventuella volymen grundvatten som följer med massorna upp vid schakt för grundläggningen är mycket begränsad och bedöms inte vara problematisk att hantera.

Mellan Spikåsbäcken och de stolpar som placeras inom Rörbergs före detta flygplats är det kortaste avståndet cirka 60 meter och marken i området är flack. Närmsta stag är placerat cirka 50 meter från Spikåsbäcken.

På den före detta flygplatsen ska en portalstolpe i trä eller komposit placeras, se exempel i figur 1. Vid grundläggning av den här typen av stolpar schaktas en grop som är cirka 2x2 meter och 2 meter djup för respektive stolpe. Schaktgroparna för stagen är cirka 2x3 meter och 2 meter djupa.



Figur 1. Bilden visar träportalstolpar med 150 kV ledning, likvärdig konstruktion som med aktuell ledning.

I rapporten² från WSP:s miljötekniska markundersökning 2020 på Rörbergs flygplats har grundvatten provtagits och grundvattennivåerna mätts upp på 11 platser inom hela flygplatsområdet. I två av grundvattenproverna påträffades PFOS-halter över SGIs preliminära riktvärde för grundvatten (45 ng/l). Enligt rapporten varierade grundvattennivåerna mellan 3,91 meter under markytan och 0,65 meter under markytan. I de två grundvattenrör närmast stolplaceringen varierade grundvattenytan kraftigt. I grundvatten rör P1GV som är beläget cirka 620 meter norr om stolplaceringen var grundvattenytan 0,65 meter under markytan och i grundvatten rör P13GV beläget cirka 430 meter söder om stolplaceringen var grundvattenytan 2,77 meter under markytan

Utifrån lantmäteriets topografiskakarta kan man utläsa att markytan är på nivån ca + 63 meter vid grundvattenröret P1, utifrån de grundvattenmätningar som WSP¹ genomfört ger det en grundvattenyta på ca +62,45 meter. Grundvattnet P1 är lokaliserat nära 5 andra grundvattenrör där nivån på

² WSP, 2020-11-26, Gävle Flygplats Rörberg, PFAS-Undersökningar av PFAS i jord, sediment, grund- och ytvatten.

grundvattenytan varierar mellan + 62,7 och +59,09 beräknat utefrån WSPs grundvattenmätningar. Vid grundvattenrören P13 och P12 är markytans nivå på ca + 68 meter enligt lantmäteriet topografiska karta. Grundvattenytan beräknas till nivå ca + 65,23 meter respektive + 65,11 meter utefrån WSPs grundvattenmätningar. Aktuell plats för stolplacering har en marknivå på ca +67 meter och är belägen mellan grundvatten rören P1 och P13. Grundvattennivån på platsen för stolplaceringen bedöms vara på en nivå mellan ca +62,45 meter och ca + 65,23 meter. Schaktgroparna för stolparna är ca 2 meter djupa och enligt bedömningen kommer inte schaktgroparna inte att beröra grundvattnet.

Om schaktgropen skulle komma ner till grundvattennivån är grundvattnet i sig inte ett problem för grundläggningen av stolpen. Om det skulle finnas vatten (grundvatten eller regnvatten) i schaktgropen behöver det inte läns pumpas utan stolpen kan grundläggas med vatten i schaktgropen.

Vid schakt under grundvattenytan följer mindre volymer vatten med jordmassorna upp. För att förhindra eventuell spridning av PFOS/PFAS från grundvatten till närliggande ytvatten vidtas skyddsåtgärder där uppschaktat grundvatten hindras från att sprida sig till ytvatten genom till exempel att blöta massor läggs upp med en av skärmande vall eller tätskärm mot spikåbäcken.

De schaktmassor som uppkommer vid grundläggning av trä/kompositstolpar och stag används som återfyllnad runt stolparna. Eventuella överblivna massor fördelas jämnt kring stolpar och marken jämnas till efter att stolparna har rests, alternativt transporteras de överblivna massor till deponi. Resultatet från fortsatta utredningar av markföroreningar som planeras genomföras innan byggnation avgör om massorna ska transporteras till deponi eller inte.

För att säkerställa att eventuella vidtagna riskreducerande åtgärder resulterar i önskad riskreduktion har Vattenfall Eldistribution i MKB:n till koncessionsansökan rekommenderat att ett långsiktigt kontrollprogram för haltövervakning i grundvatten och ytvatten upprättas. Det långsiktiga kontrollprogrammet bör omfatta provtagning av Spikåsbäcken samt provtagning av grundvatten i brunnar/rör nedströms flygplatsen. Kontrollprogrammet bör starta i god tid före schaktarbete påbörjas så att ett utgångsläge kan fastställas.

Placering av fågelavvisare

Ni skriver att risken för kollision med fåglar kan motverkas genom att sätta upp fågelvarnare/markering på faslinorna i känsliga avsnitt.

- *På vilka avsnitt behöver det sättas upp fågelavvisare?*

Vattenfall Eldistribution har sökt Länsstyrelsen Gävleborg för att föra en dialog kring vilka avsnitt som är aktuella att förses med fågelavvisare. Länsstyrelsen har dock valt att inte diskutera ärendet i detta skede utan har framfört nedan till Vattenfall Eldistribution;

Efter vad jag förstått har det varit en del dialog om detta ärende redan. Vi förstår att det känns angeläget att få ett svar, men vi behöver följa gängse ordning i hanteringen av våra ärenden.

Det huvudsakliga ärendet ligger efter vad jag förstår hos Länsstyrelsen Gävleborg på Samhällsplanering, vilket innebär att vi på Natur inte ska föregå provningen som kommer ifrån EI. Det med anledning av att vi inte fått den MKB som är aktuell att diskutera till Länsstyrelsen Gävleborg i något ärende än, utan den är sänd till EI. Det innebär att det kommer ett ärende från EI till oss. Först då kan vi pröva de aktuella frågorna.

Då Länsstyrelsen önskar yttra sig först då ärendet kommer till dem på remiss kan Vattenfall Eldistribution i nuläget inte specificera på vilka avsnitt som fågelavvisare anses aktuellt och ber att få återkomma med denna fakta efter dialog förts med Länsstyrelsen i ett senare skede.

Behov av fågelholkar

På sidan 112 i miljökonsekvensbeskrivningen skriver ni:

"Skulle hålträd behöva avverkas där förekomst av ugglor konstaterats, kommer dessa om de inte är för höga att om möjligt sparas. Utöver det föreslås att holkar sätts upp i närområdet (inom 500-1000

m) för att styra ugglorna till dessa och kompensera för det bortfall av skog och möjliga boträd som behöver avverkas.”

- *Ei vill att ni klargör om ni tänker sätta upp holkar eller inte.*

Vattenfall Eldistribution kommer, om hålträd behöver avverkas, sätta upp holkar där förekomst av ugglor konstaterats.

Med vänliga hälsningar
Vattenfall Eldistribution AB

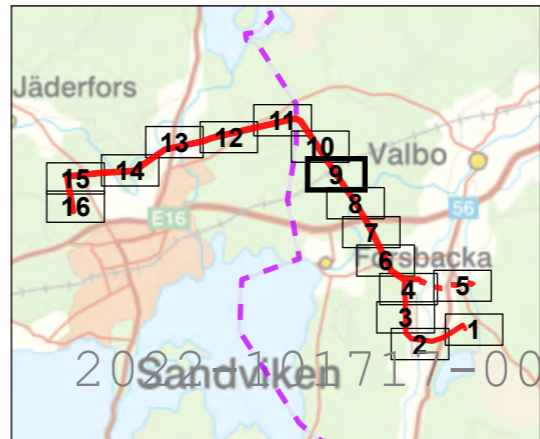
Jenny Dahlström
Tillståndsspecialist



Maxar, Microsoft

TECKENFÖRKLARING

- Planerad 132 kV luftledning
- - - Kommungräns



Version: 1
 Datum: 2023-04-21
 Copyright © Lantmäteriet

Uppdragsnummer: 30005824
 Uppdragsledare: SEJFRA
 Handläggare: SEJFRA

Skala (A3): 1:5 000
 0 50 100 200 m

ÖVERSIKTSKARTA

Stolpar i våtmark markerade.

Kartblad 9 av 16



Nr 2. Ett stolp-
par (169).

Brännkällsmuren

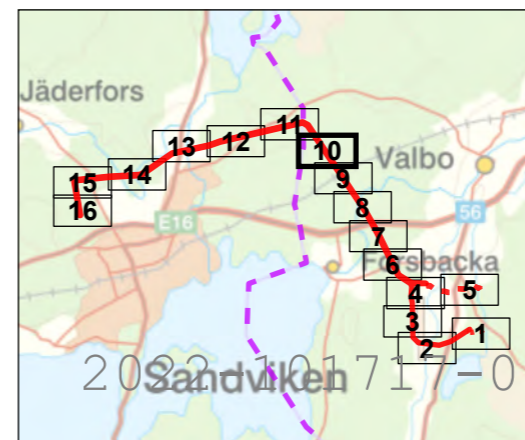
Fäbodvreten

Ängsvretarna

Maxar, Microsoft

TECKENFÖRKLARING

- Planerad 132 kV luftledning
- - - Kommungräns



Version: 1
Datum: 2023-04-21
Copyright © Lantmäteriet

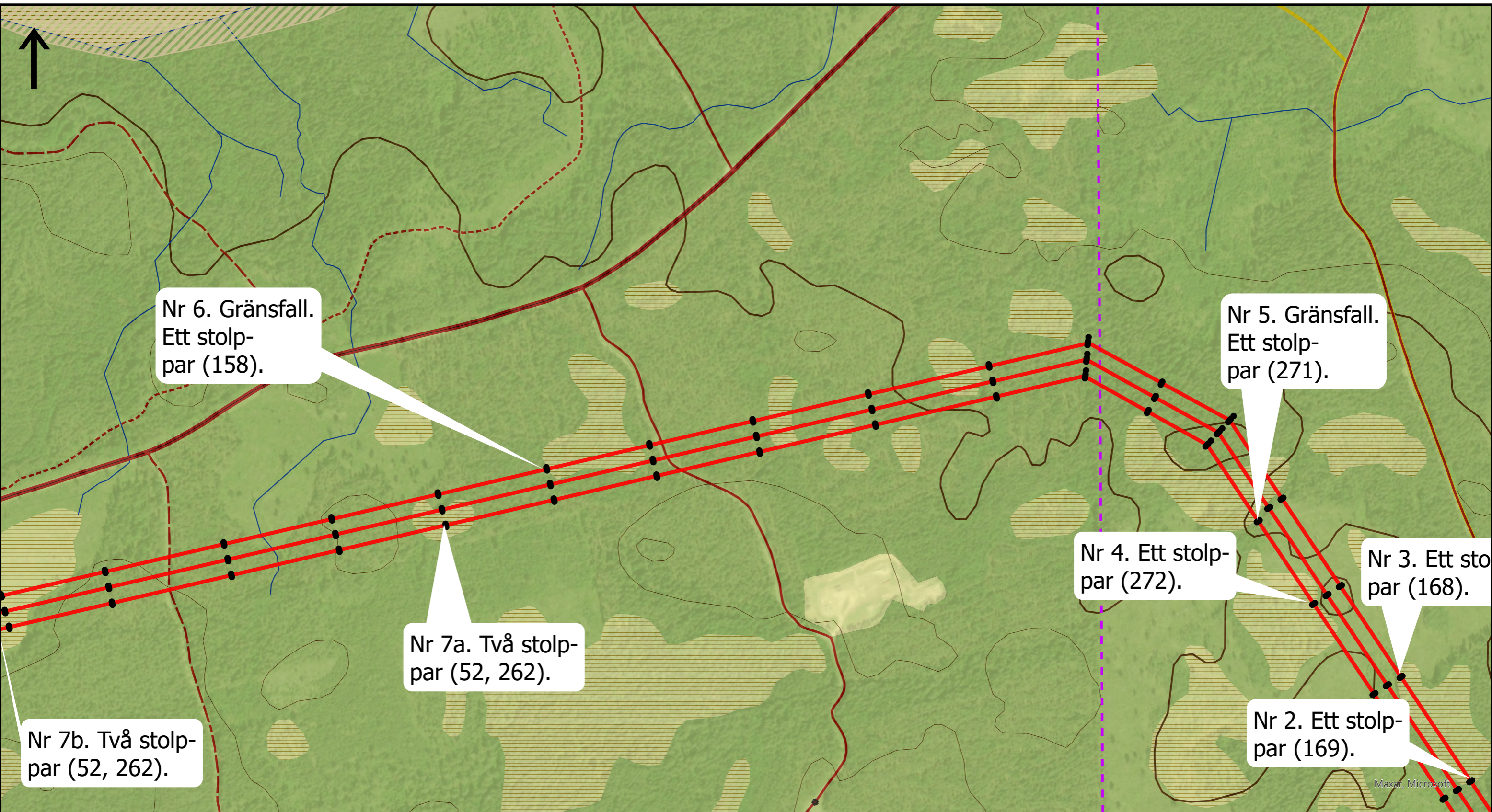
Uppdragsnummer: 30005824
Uppdragsledare: SEJFRA
Handläggare: SEJFRA

Skala (A3): 1:5 000
0 50 100 200 m

ÖVERSIKTSKARTA

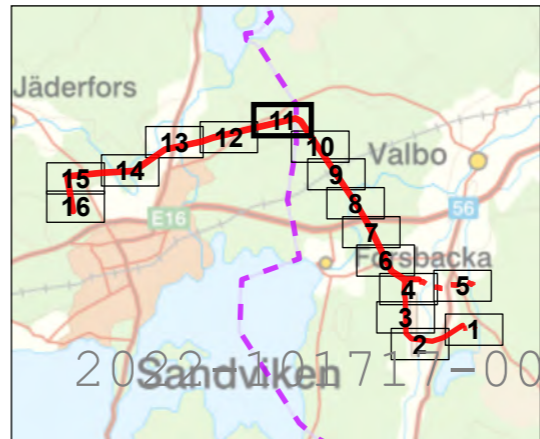
Stolpar i våtmark markerade.

Kartblad 10 av 16



TECKENFÖRKLARING

- Planerad 132 kV luftledning
- - - Kommungräns



Version: 1
 Datum: 2023-04-21
 Copyright © Lantmäteriet

Uppdragsnummer: 30005824
 Uppdragsledare: SEJFRA
 Handläggare: SEJFRA

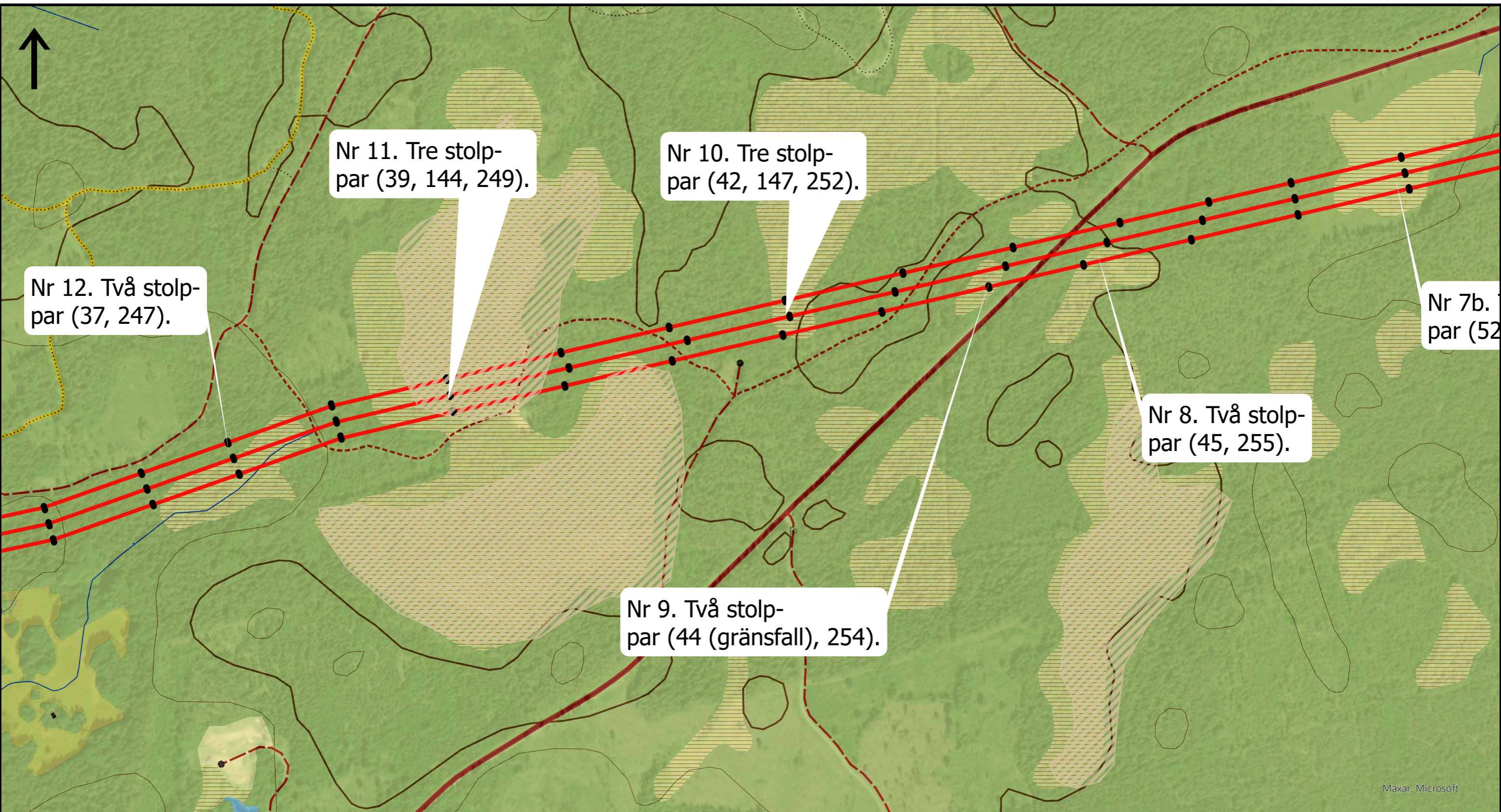
Skala (A3): 1:5 000
 0 50 100 200 m

ÖVERSIKTSKARTA

Stolpar i våtmark markerade.

Kartblad 11 av 16

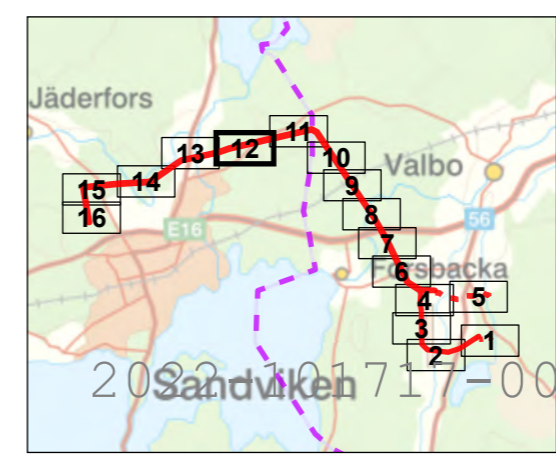




Maxar, Microsoft

TECKENFÖRKLARING

- Planerad 132 kV luftledning
- - - Kommungräns



Version: 1
 Datum: 2023-04-21
 Copyright © Lantmäteriet

Uppdragsnummer: 30005824
 Uppdragsledare: SEJFRA
 Handläggare: SEJFRA

Skala (A3): 1:5 000
 0 50 100 200 m

ÖVERSIKTSKARTA

Stolpar i våtmark markerade.

Kartblad 12 av 16

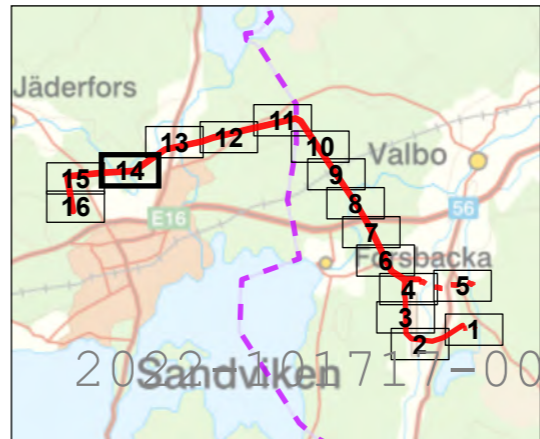


2023-05-15



TECKENFÖRKLARING

- Planerad 132 kV luftledning
- - - Kommungräns



Version: 1
 Datum: 2023-04-21
 Copyright © Lantmäteriet

Uppdragsnummer: 30005824
 Uppdragsledare: SEJFRA
 Handläggare: SEJFRA

Skala (A3): 1:5 000
 0 50 100 200 m

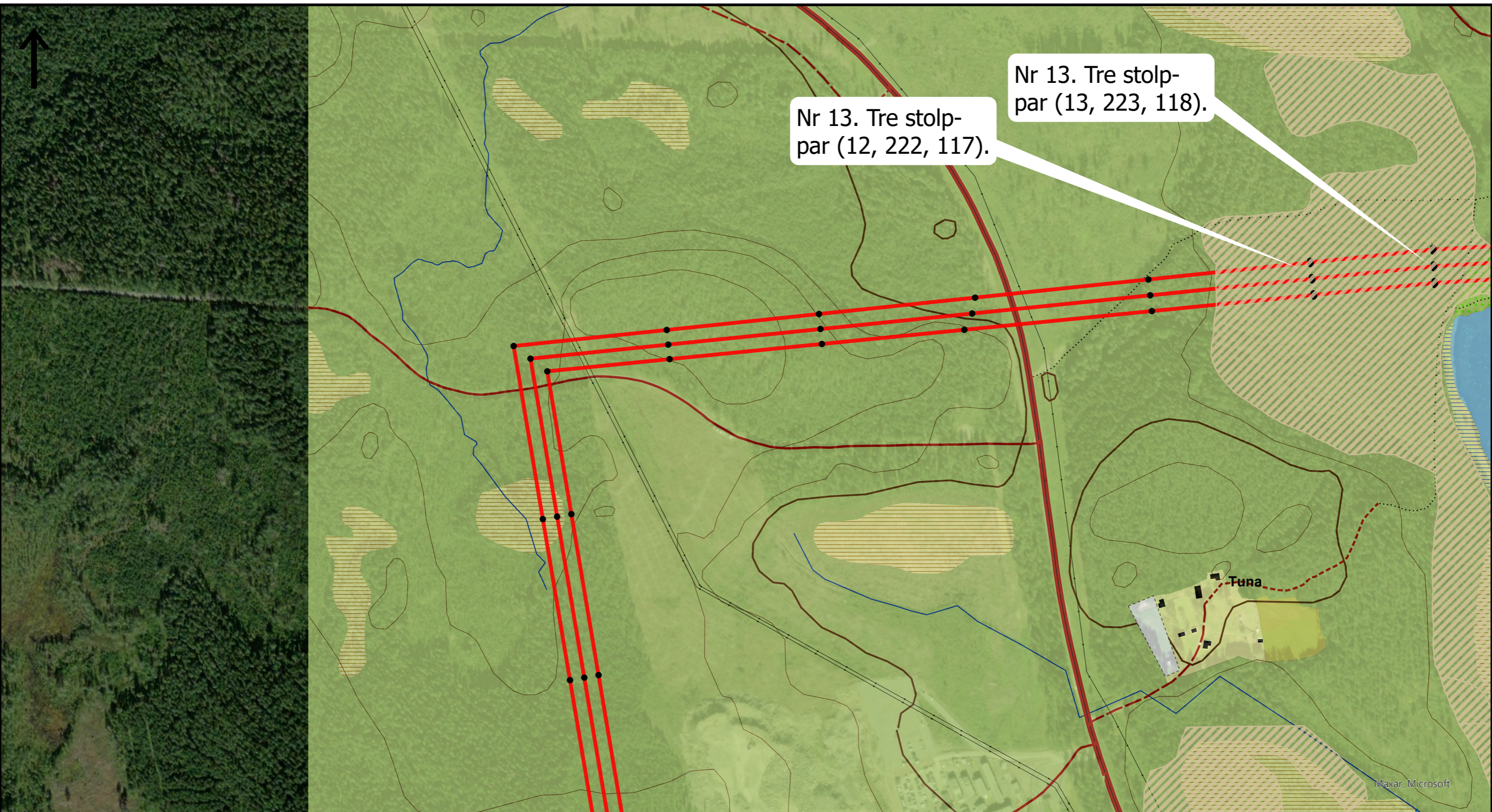
ÖVERSIKTSKARTA

Stolpar i våtmark markerade.

Kartblad 14 av 16



Maxar, Microsoft

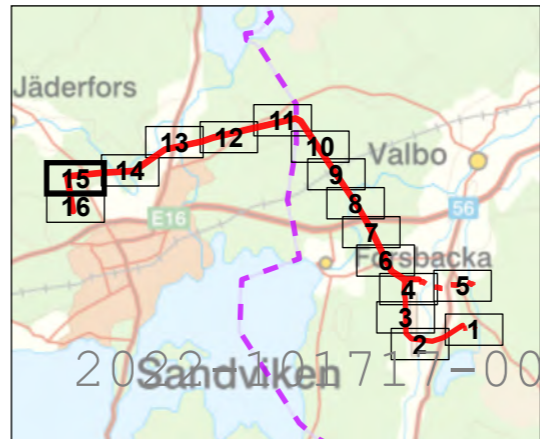


TECKENFÖRKLARING

- Planerad 132 kV luftledning
- - - Kommungräns

Nr 13. Tre stolppar (12, 222, 117).

Nr 13. Tre stolppar (13, 223, 118).



Version: 1
 Datum: 2023-04-21
 Copyright © Lantmäteriet

Uppdragsnummer: 30005824
 Uppdragsledare: SEJFRA
 Handläggare: SEJFRA

Skala (A3): 1:5 000
 0 50 100 200 m

ÖVERSIKTSKARTA

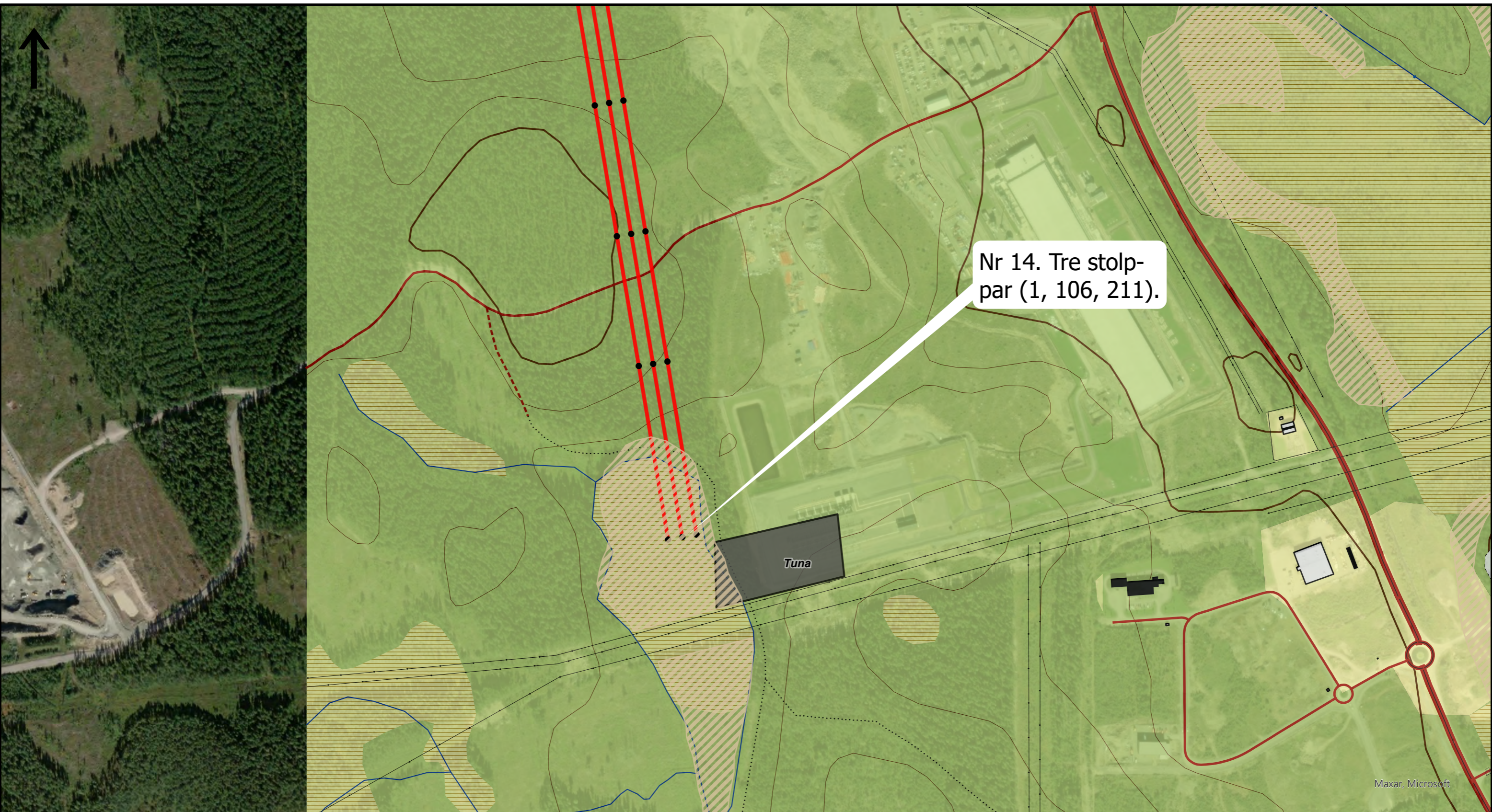
Stolpar i våtmark markerade.

Kartblad 15 av 16



2022-10-17 17:00:13

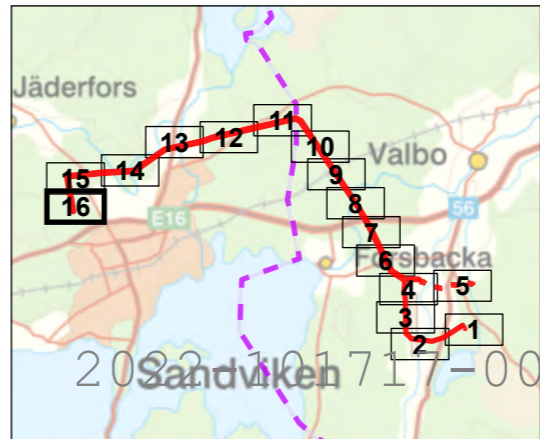
2023-05-15



Nr 14. Tre stolpar (1, 106, 211).

TECKENFÖRKLARING

- Planerad 132 kV luftledning
- Station
- Kommungräns



Version: 1
 Datum: 2023-04-21
 Copyright © Lantmäteriet

Uppdragsnummer: 30005824
 Uppdragsledare: SEJFRA
 Handläggare: SEJFRA

Skala (A3): 1:5 000
 0 50 100 200 m

ÖVERSIKTSKARTA

Stolpar i våtmark markerade.

Kartblad 16 av 16

